2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI / SBD ORTAOKULU / 7. SINIF GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET (2. DÜZEY) DERSİ
1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI (3. SENARYO)

Adı Soyadı:	.....
Sınıfı / No:	.....

PUAN

Sınav süresi 40 dakikadır. Soruların puan değerleri sonlarında belirtilmiştir.

Tahta Sınav Kodu: JYD6-6JEY

1. **(GKN.2.1.1)** Ahilik geleneğinde bir usta, çırağına şu öğüdü verir: 'Eline, diline, beline sahip ol.' Bu öğüt, kişinin başkasının malına el uzatmamasını, kimseyi kırıcı sözlerle incitmemesini ve ahlakını korumasını anlatır. Ahi esnafı, müşteriyle konuşurken de güler yüzlü ve sabırlı olmayı mesleğin bir parçası sayardı.

'Diline sahip ol' öğüdünün insan ilişkilerindeki rolünü günümüzden bir örnekle tartışınız.
(15 puan)

.....

.....

.....

2. **(GKN.2.1.1)** Bir kırtasiyede iki müşteri aynı sorunu yaşamıştır: Satın aldıkları kalem kutusu bozuk çıkmıştır. Birinci müşteri dükkâna girip selam vermiş, sorunu sakin bir sesle anlatmış ve değişim istemiştir. İkinci müşteri ise içeri girer girmez 'Bozuk mal satıyorsunuz!' diye bağırmıştır. Her iki müşterinin ürünü de değiştirilmiştir. Ancak satıcı, birinci müşteriye bir sonraki gelişinde indirim yapmayı teklif etmiştir.

İki müşterinin tutumunun insan ilişkilerine etkisini nezaketin rolü açısından tartışınız.
(15 puan)

.....

.....

3. **(GKN.2.1.2)** **Haksızlığa uğrayan bir öğrencinin başvurabileceği üç uygun yolu yazınız.**
(14 puan)

.....

.....

4. **(GKN.2.1.2)** 'Okul servisinde arkadaşınız her gün sizin oturduğunuz yere oturuyor. Ne yaparsınız?' sorusuna iki öğrenci şu cevabı vermiştir: A: 'Hiçbir şey söylemem, başka yere otururum. Tartışma çıkmasın.' B: 'Ona sakin bir şekilde, bu yerin bana servis şoförü tarafından verildiğini ve burada oturmak istediğimi söylerim. Kabul etmezse durumu servis görevlisine anlatırım.'

İki cevabı hak savunma ve nezaket açısından değerlendiriniz.
(14 puan)

.....

.....

.....

5. **(GKN.2.1.2)** Zehra, internetten aldığı ayakkabının numarası yanlış geldiği için müşteri hizmetlerini aramıştır. Telefondaki çalışan, Zehra'yı üçüncü kez başka birime aktarmıştır. Zehra çok öfkelenmiş ve bağırmak istemiştir. Ancak telefondaki kişinin ayakkabıyı gönderen kişi olmadığını da bilmektedir.

Zehra'nın bu durumda hakkını nasıl savunması gerektiğini olası sonuçlarıyla birlikte açıklayınız.
(14 puan)

6. **(GKN.2.2.1)** Bir milli parkta yapılan çalışmada, ziyaretçilere 'Bıraktığınız yalnızca ayak izleriniz olsun.' yazılı bilgilendirme kartları dağıtılmıştır. Uygulamadan önceki yıl parkta toplanan çöp miktarı ayda ortalama 4 ton iken, uygulamadan sonraki yıl ayda 2,5 tona düşmüştür. Aynı dönemde ziyaretçi sayısı ise %10 artmıştır.

Verilere dayanarak bilgilendirme çalışmasının sonuçlarını özetleyiniz.
(14 puan)

7. **(GKN.2.2.1)** Bir doğa yürüyüşü kulübü, yeni üyeler için yürüyüş yolunun başına bir bilgilendirme tabelası koymak istemektedir. Yürüyüş yolu bir ormandan geçmekte, yol üzerinde bir kaynak suyu ve nesli tehlike altındaki bir çiçek türünün yetiştiği bir alan bulunmaktadır. Tabelanın kısa ve anlaşılır olması istenmektedir.

Bu yürüyüş yoluna uygun bir tabela için dört kural ile her kuralın doğaya olası sonucunu içeren bir taslak tasarlayınız.
(14 puan)

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI / SBD ORTAOKULU / 7. SINIF GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET (2. DÜZEY) DERSİ
1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI (3. SENARYO)

CEVAP ANAHTARI

Cevaplar, öğrencinin yazacağı alanlara kırmızı ile yazılmıştır. Sınav kodu: **JYD6-6JEY** (okulda tahtada açmak için: Yazılı Robotu → Sınav kodu ile aç)

1. (GKN.2.1.1) Ahilik geleneğinde bir usta, çırağına şu öğüdü verir: 'Eline, diline, beline sahip ol.' Bu öğüt, kişinin başkasının malına el uzatmamasını, kimseyi kırıcı sözlerle incitmemesini ve ahlakını korumasını anlatır. Ahi esnafı, müşteriyle konuşurken de güler yüzlü ve sabırlı olmayı mesleğin bir parçası sayardı.

'Diline sahip ol' öğüdünün insan ilişkilerindeki rolünü günümüzden bir örnekle tartışınız.
(15 puan)

'Diline sahip ol' öğüdü, kişinin konuşurken başkalarını kırmamaya özen göstermesini ister. Kırıcı söz, ilişkilerde güveni ve sevgiyi zedeler; bazen söylenen bir söz yıllarca unutulmaz. Örneğin bir arkadaşının başarısızlığıyla dalga geçmek arkadaşlığı bitirebilir, ama ona destek olan bir söz ilişkiyi güçlendirir. Ahi esnafının müşteriye güler yüzlü olması da sözün ilişkilerdeki etkisini gösterir. Anlamca eşdeğer farklı doğru ifadeler de kabul edilir.

2. (GKN.2.1.1) Bir kırtasiyede iki müşteri aynı sorunu yaşamıştır: Satın aldıkları kalem kutusu bozuk çıkmıştır. Birinci müşteri dükkâna girip selam vermiş, sorunu sakin bir sesle anlatmış ve değişim istemiştir. İkinci müşteri ise içeri girer girmez 'Bozuk mal satıyorsunuz!' diye bağırmıştır. Her iki müşterinin ürünü de değiştirilmiştir. Ancak satıcı, birinci müşteriye bir sonraki gelişinde indirim yapmayı teklif etmiştir.

İki müşterinin tutumunun insan ilişkilerine etkisini nezaketin rolü açısından tartışınız.
(15 puan)

İki müşteri de haklıdır ve hakları sonuçta teslim edilmiştir. Ancak birinci müşterinin nazik tutumu, satıcıyla arasında güven ve iyi niyet oluşturmuş; bu ilişki indirim teklifiyle karşılık bulmuştur. İkinci müşterinin bağırması ise satıcıyı kırmış ve ilişkiyi gerginleştirmiştir. Nezaket, hak aramayı engellemez; aksine ilişkilerin bozulmadan sürmesini sağlar. Anlamca eşdeğer farklı doğru ifadeler de kabul edilir.

3. (GKN.2.1.2) **Haksızlığa uğrayan bir öğrencinin başvurabileceği üç uygun yolu yazınız.**
(14 puan)

Durumu sakin bir dille karşı tarafa anlatmak, sınıf öğretmenine ya da rehber öğretmene başvurmak, okul yönetimine dilekçe vermek ve sorunu ailesiyle paylaşmak uygun yollardır. Anlamca eşdeğer farklı doğru ifadeler de kabul edilir.

4. (GKN.2.1.2) 'Okul servisinde arkadaşınız her gün sizin oturduğunuz yere oturuyor. Ne yaparsınız?' sorusuna iki öğrenci şu cevabı vermiştir: A: 'Hiçbir şey söylemem, başka yere otururum. Tartışma çıkmasın.' B: 'Ona sakin bir şekilde, bu yerin bana servis şoförü tarafından verildiğini ve burada oturmak istediğimi söylerim. Kabul etmezse durumu servis görevlisine anlatırım.'

İki cevabı hak savunma ve nezaket açısından değerlendiriniz.

(14 puan)

A cevabı tartışmadan kaçındığı için nazik görünse de öğrenci kendi hakkından vazgeçmektedir; bu durum sürerse rahatsızlık birikir ve haksızlık devam eder. B cevabı ise hem hakkını savunmakta hem de bunu sakin ve saygılı bir dille yapmaktadır; sorun çözülmezse uygun kişiye başvurmaktadır. Nezaket, haktan vazgeçmek değil, hakkı kırıcı olmadan savunmaktır; bu nedenle B daha uygundur. Anlamca eşdeğer farklı doğru ifadeler de kabul edilir.

5. (GKN.2.1.2) Zehra, internetten aldığı ayakkabının numarası yanlış geldiği için müşteri hizmetlerini aramıştır. Telefondaki çalışan, Zehra'yı üçüncü kez başka birime aktarmıştır. Zehra çok öfkelenmiş ve bağırmak istemiştir. Ancak telefondaki kişinin ayakkabıyı gönderen kişi olmadığını da bilmektedir.

Zehra'nın bu durumda hakkını nasıl savunması gerektiğini olası sonuçlarıyla birlikte açıklayınız.

(14 puan)

Zehra öfkesini kontrol ederek durumu açıkça anlatmalı, sipariş numarasını vermeli ve sorunu kimin çözebileceğini sormalıdır. Bağırması, hatası olmayan çalışanı kırar ve görüşmeyi daha da uzatabilir. Sakin ve kararlı bir tutum ise sorunun daha hızlı çözülmesini sağlayabilir. Gerekirse yazılı şikâyet yaparak hakkını kayıt altına alabilir. Nazik olmak, hakkını aramaktan vazgeçmek anlamına gelmez. Anlamca eşdeğer farklı doğru ifadeler de kabul edilir.

6. (GKN.2.2.1) Bir milli parkta yapılan çalışmada, ziyaretçilere 'Bıraktığınız yalnızca ayak izleriniz olsun.' yazılı bilgilendirme kartları dağıtılmıştır. Uygulamadan önceki yıl parkta toplanan çöp miktarı ayda ortalama 4 ton iken, uygulamadan sonraki yıl ayda 2,5 tona düşmüştür. Aynı dönemde ziyaretçi sayısı ise %10 artmıştır.

Verilere dayanarak bilgilendirme çalışmasının sonuçlarını özetleyiniz.

(14 puan)

Ziyaretçi sayısı %10 artmasına rağmen aylık çöp miktarı 4 tondan 2,5 tona düşmüştür. Bu, kişi başına bırakılan çöpün belirgin biçimde azaldığını gösterir. Bilgilendirme, ziyaretçilerin doğada görgü kurallarına daha çok uymasına katkı sağlamış görünmektedir. Daha az çöp, doğadaki canlıların zarar görmesini azaltır ve temizlik masraflarını düşürür. Anlamca eşdeğer farklı doğru ifadeler de kabul edilir.

7. (GKN.2.2.1) Bir doğa yürüyüşü kulübü, yeni üyeler için yürüyüş yolunun başına bir bilgilendirme tabelası koymak istemektedir. Yürüyüş yolu bir ormandan geçmekte, yol üzerinde bir kaynak suyu ve nesli tehlike altındaki bir çiçek türünün yetiştiği bir alan bulunmaktadır. Tabelanın kısa ve anlaşılır olması istenmektedir.

Bu yürüyüş yoluna uygun bir tabela için dört kural ile her kuralın doğaya olası sonucunu içeren bir taslak tasarlayınız.

(14 puan)

Örnek tabela: 1. Patikadan ayrılmayınız: Nadir çiçeklerin ezilmesi önlenir. 2. Çöpünüzü yanınızda götürünüz: Orman ve kaynak suyu temiz kalır. 3. Sessiz yürüyünüz: Hayvanlar yaşam alanından kaçmaz. 4. Çiçek koparmayınız: Nesli tehlikedeki türün çoğalması sürer. Anlamca eşdeğer farklı doğru ifadeler de kabul edilir.

SINAV KONU DAĞILIM TABLOSU

2026-2027 - SBD ORTAOKULU
7. SINIF GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET (2. DÜZEY) DERSİ 1. DÖNEM 1. YAZILI (Senaryo 3)

SORU NO	ÖĞRENME ÇIKTISI	PUAN
1	GKN.2.1.1 - Görgü kuralları ve nezaketin insani ilişkilerdeki rolünü tartışabilme	**15**
2	GKN.2.1.1 - Görgü kuralları ve nezaketin insani ilişkilerdeki rolünü tartışabilme	**15**
3	GKN.2.1.2 - Haklarını savunurken görgü kuralları ve nezakete uygun davranışlar sergilemenin günlük hayata etkileriyle ilgili yansıtma yapabilme	**14**
4	GKN.2.1.2 - Haklarını savunurken görgü kuralları ve nezakete uygun davranışlar sergilemenin günlük hayata etkileriyle ilgili yansıtma yapabilme	**14**
5	GKN.2.1.2 - Haklarını savunurken görgü kuralları ve nezakete uygun davranışlar sergilemenin günlük hayata etkileriyle ilgili yansıtma yapabilme	**14**
6	GKN.2.2.1 - İnsanın doğayla etkileşimi sırasında görgü kuralları ve nezakete uygun davranmasının sonuçlarını özetleyebilme	**14**
7	GKN.2.2.1 - İnsanın doğayla etkileşimi sırasında görgü kuralları ve nezakete uygun davranmasının sonuçlarını özetleyebilme	**14**

Muammer ASLAN
Ders Öğretmeni